

je se izvedela, da je ubožno dekletce pribežalo s svojimi starši iz Sedmograške, ni mogla premagati več svoje gluženosti in je za pošteno vrnitev hranilnične knjižice 485.000 K darovala ubogemu dekletcu — eno celo krono!!!

V naredniški uniformi. Minoli teden je prišel v Mohaču na Ogrskem v pisarno 5. bosanskega pešpolka narednik in je ukazal nekemu infanteristu, da naj vzame puško, natakne bajonet in naj gre z njim. V spremstvu tega infanterista je šel narednik v hišo posestnika Tasija in rekviriral voz in 2 konja. S tem vozom se je peljal v različne vasi v okolici Mohača in pobiral tam mlodare za sedmograške uboge begunce. Župniku v Kolkedu se je to narednikovo početje zdelo sumljivo in pozval je moža, naj se izkaže. Narednik je odgovoril s psovskami in z grožnjami, a jo je prav hitro odkuril. Odpeljal je seboj še cel voz pšenice. Izkazalo se je kmalu, da ta narednik sploh ni noben vojak, nego bivši sluga nekoga trgovca v Mohaču, ki se že dalje časa bavi samo s sleparijami in izhaja pri tem prav dobro. Vjeli ga do zdaj še niso.

Smrt in Turki. Turkom ni mnogo do življenja, ne žalujejo po svojih mrtvih, niti ne pripisujejo smrti velike važnosti. Zato tudi ni pri njih žalostnih in dragih ceremonij, kakor pri nas. Čim je nastopila smrt, operejo mrtvece, v usta, nos in uha jim stavljajo bombaža, jih zavijajo v bel prt in čim so jih položili v odprt zaboj, ki ga prekrijejo po kratki molitvi, odnašajo mrtvece na pokopališče in jih pokopavajo z obrazom proti vzhodu.

Dopisi.

Maribor. Prihodnjo nedeljo, dne 1. oktobra, bo nauk za tretji red sv. Frančiška izjemno ob dveh popoldne in ne ob pol treh, kakor navadno. Po nauku se začne vojna pobožnost. Iz bazilike Matere Milosti gre procesija v cerkev sv. Alojzija in tam bodo večernice.

Jarenina. V torek, dne 26. septembra, je umrl, spreviden s sv. zakramenti, v Jelenčah 81letni posestnik Ivan Jarc. Pogreb jutri v petek, dne 29. t. m., ob 9. uri dopoldne, na jareninsko pokopališče. Vrlemu katoliško-slovenskemu možu svetila večna luč!

Gradec. Slovenci-begunci in drugi so imeli v nedeljo, dne 24. sept., popoldne v cerkvi usmiljenih bratov zopet pridigo, pete litanije s cesarsko pesmijo in eno Marijino, da bi že kmalu konec bil bede beguncev. Prihodnja slovenska pobožnost se vrši v nedeljo, dne 8. oktobra, v imenovani cerkvi. Mariji pobožne pesmi pevati je že nam Slovincem prirojeno, torej le goreče in pobožno vzdignimo svoj glas, ko se orglje oglasijo ter s svojim krepko-navdušenim petjem počastimo trojedinega Boga in našo nebesko mater priprošnjico Marijo Devico, zlasti sedaj v rožnovenskem mesecu oktobru. Slovenci! Zbirajte se krog Marije, naše Pomočnice!

Ljutomer. Predmojster Jožef Nemec od domobranskega topničarskega polka št. 1. doma iz Salinec pri Ljutomeru, je bil v bojih pri Asiago odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste.

Sv. Urban pri Ptuj. Liza Železnik, kmetica v Levjancih, je odposlala 4 sinove v vojno službo: prvi sin Jožef, veleposestnik v Levjancih, je v ruskem vojnem vjetništvu; drugi sin Franc, posestnik v Krčevinah pri Vurbergu, je v vojni; tretji sin Janez je sedaj na dopustu in četrti sin Alojz, veleposestnik v Bišu, je služil od začetka vojne in sicer najpoprej v bitkah proti Rusom, kar je srečno preživel, potem pa proti sovražnim polentarjem, kjer ga je sovražni šrapnel zadal tako nesrečno, da je storil junaško smrt za domovino in cesarja. Pokopan je v Belvodu.

Sv. Urban pri Ptuj. Kakor smo že poročali, je bil Franc Polič, štabni narednik, doma pri Sv. Urbanu, odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo II. razreda in predlagan za zopetno odlikovanje. In res je sedaj dobil veliko srebrno hrabrostno kolajno. Je kot poveljnik pol stotnije brez lastnih izgub odločil osem ruskih napadov. Na svojih junaških prsi si sedaj bronasto, malo in veliko srebrno hrabrostno svetinjo.

Črnagora pri Ptuj. Na Ptujski gori je dne 24. sept. zatisnila k večnemu počitku oči mati c. kr. okrajnega šolskega nadzornika Ivana Drelfaka, gospa vdova-poštarica Julija Drelfak. Dosegla je visoko starost 78 let. N. v. m. p.

Vuzenica. V nedeljo, dne 1. oktobra, bo pri Materi božji na Kamnu vojna pobožnost. V procesiji gremo k Materi Milosti prosit za našega ljubelega cesarja, za našo hrabro armado in za skorajšnji mir. Vuzenčani! V nedeljo vsi na Kamen k Mariji! — V nedeljo smo pokopali šestletno hčerko Zofko Črešnik, ki je umrla vsled skrlatice. Lani je padel njen oče Anton Črešnik. — Dne 10. sept. je od laške granate zadet padel na južnem bojišču praporščak-učitelj g. Maks Viher, sin tukajšnjega velezaslužnega g. nadučitelja Maksa Viher. Pokojni je nazadnje služboval v St. Martinu na Pohorju in v Reki pri Hočah. Naj v miru počivata!

Sv. Martin pri Slov. Bistrici. Iz južnotirolske fronte nam poročajo: Franc Jurič je bil odlikovan z bronasto svetinjo za hrabrost na patrulji. Vdrl je v sovražni jarek. — Pozdravljamo vse bralce „Slovenskega Gospodarja“! Franc Frank in Ivan Repnik iz Frama.

Sladkagora pri Smarju. Tukajšnji vojak Ivan Svetelšek piše svojim domačim iz bolnišnice: „Na-

znanjam Vam, da sem bil dne 24. avgusta na laški fronti zelo nesrečen. Zadel me je sovražni šrapnel v trebuh, tako, da nisem mislil, da bi še kdaj hodil. A tukaj v bolnišnici so zelo dobri in postrežni gospodje zdravniki. Najhujše, operacijo, sem srečno preživel in upam, da z božjo pomočjo še kdaj ozdravim. Pozdravljam vse!“

Sv. Jurij ob južni žel. Dne 20. septembra je umrl tukajšnji gostilničar in mesar Alojzij Nendl. N. p. v m.

Celje. Dne 25. t. m. je umrl v Slov. Bistrici notarski kandidat in četovodja dr. Otokar Baš, sin celjskega notarja L. Baša. Star je bil 29 let.

Celje. Poročil se je Fran Cilenšek, učitelj v Križevcih, z Alojzko Roševco iz znane narodne rodbine v Hrastniku.

Kapele pri Brežicah. Dne 25. januarja je na južnem bojišču dal življenje za cesarja in domovino mladenič Janez Blažević iz Kapel pri Brežicah, zadet od italijanske granate; bil je takoj mrtev. Boril se je že od začetka vojne, najprej v Galiciji in potem proti izdajalskemu Italijanu. Bil je vzoren in povsod priljubljen med tovariši. Bil je tudi naročnik „Slovenskega Gospodarja“. Nanj se lahko nanašajo besede S. Gregorčiča: Umrl je fant! Kje tak je še med nami kot on, ki spi v prezgodnji groba jami. Počivaj mirno, junak, njegove domače, potrpe ob bridki izgubi, pa naj bodri zavest, za domovino padli užiiva v nebesih svoje plačilo.

Bizeljsko. Dne 21. septembra je umrl v 57. letu svoje starosti tukajšnji nadučitelj in občinski odbornik Anton Skalovnik. Njegov pogreb se je vršil ob veliki udeležbi šolske mladine in prebivalstva dne 23. septembra na domačem pokopališču. N. p. v m.

Zadnja poročila, došla v četrtek, 28. sept.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 27. septembra.

Uradno se razglša:

Vzhodno bojišče.

Na ozemlju pri Petrovcih je prišlo včeraj do vojnega stika z Rumuni samo na gori Tulisnj. Pri Sibinju je potek bojov za nas ugoden. Na sedmograški vzhodni fronti se naše varnostne postojanke nahajajo v boju na številnih mestih. Na ozemlju Bistrice so bili rumunski, severno od Kirlibabe pa ruski sunki odbiti.

Dalje proti severu nič pomembnega.

Italijansko bojišče.

Nobenih večjih bojov.

Na Kraški gorski planoti se nahajajo od časa do časa deli naših postojank v močnem artilerijskem ognju in v ognju metalcev min.

Balkansko bojišče.

Položaj je nespremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, podmaršal.

Najnovejše nemško uradno poročilo.

Berolin, 26. septembra.

Francosko bojišče.

Fronta maršala bavarskega prestolonaslednika Ruperta: Bitka severno od Somme se je včeraj nadaljevala zopet pod izredno težkimi artilerijskimi in infanterijskimi boji. Najsprednejši vogel vasi Tiepval smo izgubili. Na obeh straneh kraja Courcellettes je sovražnik končno po mnogih protinapadih, v katerih je imel mnogo izgub, pridobil ozemlja, dalje proti vzhodu je bil odbit. Svoj uspeh od 25. sept. — ne glede na zasedenje vasi Guendecourt — ni mogel izrabiti. Srdite sovražnikove napade na Lesboeufs in Morval do južno od Bouchavesnes smo deloma krvavo odbili. Južno od Somme so se francoski napadi z ročnimi granatami pri krajih Vermandovillers in Chaulnes izjavili.

Rusko bojišče.

Fronta maršala bavarskega princa Leopolda: Položaj nespremenjen.

Fronta generala kavalarije nadvojvoda Karola: Severno od Karpatov nobenih posebnih dogodkov. Novi boji v odseku pri Ludovi so se končali za Ruse zopet z neuspehom in z velikimi izgubami.

Sedmograško bojišče.

Naš napad pri pri Sibinju (Nagy-Szeben) dobro napreduje.

Balkansko bojišče.

Skupina maršala Mackensena: Ponovili so se zračni napadi na Bukarešto.

Macedonsko bojišče.

Dne 25. septembra so se vzhodno od jezera Prespa dosegli nadaljni uspehi; vzhodno od Florine so bili sovražni napadi odbiti. Včeraj so trčile bolgarske čete v Kajmakčalanu proti sovražniku, ki je že bil pripravljen za napad, so ga vrgle nazaj, zasledovale in vplenile 2 topova, več strojnih pušk, in nekaj minskih metačev.

Najnovejše bolgarsko uradno poročilo.

Sofija, 26. septembra.

Macedonsko bojišče.

Na Stara-Merečka-Planini je v smeri proti vasi Breznica oddelek naših čet presenetil in razgnal bataljon francoskega polja št. 242. Vjehal je bilo več mož, vpljenjena 1 strojna puška, več tornistrov, šotorov in vojaških kuhinj. V bajonetnem napadu smo zavzeli sovražne strelske järke pri vasi Orevnik, koder smo našli 30 sovražnih mrtvecev. Pri vaseh Pisoderi in Armensko smo napravili protinapad na tri sovražne bataljone, ki so se v neredu umaknili ter pustili na bojišču številne padle in ranjence. Vzhodno od Lerina (Florina) smo odbili tri zaporedne sovražne napade. V sovražnih vrstah je nastala zmeda in umakniti se je moral pod težkimi izgubami.

Po neprestanih desetdnevni bojih, v katerih je srčito napadala cela srbska drinska divizija višino Kajmakčalan, so danes zjutraj zarana napadle naše čete z veliko hrabrostjo celo divizijo ter jo prisilile, da se je morala na celi črti umakniti. Boj se še nadaljuje za nas z velikim uspehom.

V dolini Moglenica artilerijski boj, v katerem je moralo obkolniti več sovražnih baterij. Na Belasica-Planini mir. Ob Strumi slaboten artilerijski ogenj.

Rumunsko bojišče.

Ob Donavi mir. V Dobruči nobene spremembe. Čete so se utrdile v svojih novih postojankah. Na obali Črnega morja mir.

Zopet nemški trgovski P-čoln v Ameriki.

Iz Novega Jorka prihaja poročilo, da je dne 25. septembra došel zopet en nemški trgovski P-čoln v Ameriko, in sicer v pristanišče Novi London (100 km od Novega Jorka). Ladjica je baje tako obložena z blagom, da je bila skoro cela pod vodo. Na pomoč so ji izven pristanišča poslali ladjo, ki jo je zavlekla v pristanišče.

Brzjavka iz Berolina pravi, da se v Ameriko pripluli P-čoln imenuje „Bremen.“

Grški kralj namerava zbežati iz Aten?

List „Echo de Paris“ poroča iz Rima: Tukaj vlada negotovost radi načrtov grškega kralja, ki namerava v slučaju, da bi uporniki napadli kraljev grad Tatoi, zbežati s svojo družino v notranjost dežele.

Pozor zaradi novih poštinih pristojbin. Kakor poročamo na drugem mestu, stopij v nedeljo, dne 1. oktobra, v veljavo nove poštine, ki so veliko višje od sedajšnjih. Navadno pismo do 20 g bo stalo 15 v, za vsakih nadaljnjih 20 g je treba plačati 5 v več. Dopisnica, ki jih pošta prodaja, stanejo 8 v, na razglednice pa je treba znamke za 10 v. Ako ima kdo še doma stare dopisnice po 5 v, mora zraven prilepiti še znamko za 3 v. Ako odpošiljatelj na pismo, dopisnico ali razglednico ne da zadosti velike znamke, mora prejemnik plačati dvakratni manjkajoči znesek kot kazni, kar prejemnika zelo občutno zadene. Tiskarna sv. Cirila in pa upravništva in uredništva „Slovenskega Gospodarja“, „Straže“ in „Glasnika“, prosijo cenjene odjemalce, naročnike in dopisnike, da naj zaodstno frankirajo pisma in dopisnice, ker se pisma, za katera bi bilo treba plačati kazni, na noben način ne bodo sprejela. Kdor ne ve, kako znamko bi naj dal na pismo, naj vpraša na pošti.

MUZEJ

Slov. zgodovinskega društva,
Maribor, Koroška cesta 10.
Darujte zanj vse zgodovinsko važne predmete, osobito vojne spomine.

IZGUBIL sem na vožnji med Sv. Lenartom v Slov. gor in Sv. Marjeto na Pesnici dne 25. sept. popolno precej dobro ohranjeno poročilo, Monogram V. G. Pošten najti telj jo naj odda proti primerni nagradi v Mariboru, Langer Jera oblačitev. 21, 1. nadstropje, vrata 7. 640